

PRIROČNIK ZA PISANJE MAGISTRSKIH NALOG

Izdaja št. 1

Sprejem priročnika:
Senat, 16. 9. 2021

Spoštovani študentje, spoštovani mentorji!

V skladu s svojo vizijo, poslanstvom in strategijo si DOBA Fakulteta prizadeva za nenehno dvigovanje kakovosti in povečevanje znanja študentov. Naše izkušnje pri online študiju so pokazale, da so dodatna navodila ali predpisi smiselni le, če zmanjšujejo nesporazume in poenostavljajo delo študentov in učiteljev.

Ta priročnik je namenjen študentom kot dodatna pomoč. Študentje in mentorji boste lahko ugotovili, da omogoča sledenje priročniku hitrejše in bolj kakovostno pripravo naloge. Logična struktura, ki jo postavlja priročnik, vas bo pripeljala med kandidate za višje ocene. Imeli boste tudi dobro izhodišče za kasnejšo morebitno objavo rezultatov vaše naloge.

Pričujoča navodila so sestavljena tako, da:

- študentje končno verzijo magistrske naloge pripravite v obliki odgovorov na vprašanja. Pri tem pred posameznimi deli naloge še pustite vprašanja, označena s številkami;
- mentorji dobite v pregled besedilo, iz katerega je moč hitro in učinkovito presoditi, kako se je kandidat držal navodil;
- ko mentorji nalogo sprejmete, se s kandidatom dogovorite o končni obliki naloge – predvsem pa se v tej fazi umaknejo vprašanja.

Pričujoči priročnik je torej namenjen lažšanju dela študentov in mentorjev in ne zamenjuje Navodil za pripravo pisnih nalog na DOBA Fakulteti (maj 2014).

Zakaj ta navodila lajšajo delo študentov in mentorjev?

- Študenti s pomočjo dovolj podrobnih vprašanj lahko hitro pričnete s pisanjem, brez pretiranega uvodnega iskanja in razmišljanja, kako začeti s pisanjem naloge;
- Na vprašanja je moč odgovarjati po poljubnem vrstnem redu, jih sproti dopolnjevati in popravljati, ne da bi bila pri tem prizadeta struktura naloge – *lahko se zgodi, da se najprej srečate npr. z objavljeno analizo, ki pa na začetku vsebuje tudi teorijo in metodo. Lahko se posvetite takšnemu viru in koristne informacije enostavno porazdelite med poglavji oziroma spodaj pripravljenimi vprašanji*;
- Študenti lahko s pomočjo postavljenih (pod)vprašanj hitreje razumete in sprejmete zahtevano strukturo magistrske naloge;
- Študenti, ki imate še druge obveznosti, lahko svoje delo pri magistrski nalogi razdelite na več časovnih enot in niste odvisni npr. od večdnevnega dopusta, da bi lahko napredovali pri pisanju naloge;
- Študenti se usposobite za poročanje o predmetih in raziskavah po načelih, ki se uporabljajo v naravoslovnih vedah - IMRAD. Pristop, ki je dokaj univerzalen, boste lahko koristno uporabljali tudi kasneje v poklicu, ko boste morali sestaviti poročilo oziroma informacijo o npr. novi poslovni možnosti;
- Mentorji boste lahko lažje in hitreje preverili, kako so kandidati upoštevali Merila za pisanje magistrskih nalog DF;
- Ocenjevalci nalog bodo imeli jamstvo, da ste mentorji po enotnih merilih preverili upoštevanje Priročnika DF.

Želimo vam uspešno delo in veliko novih spoznanj!

I. IMRAD-shema poročanja o rezultatih raziskav

Shema se je do danes uveljavila že v veliko vedah. Njena prednost je, da poenoti pristop v poročilih tako, da so rezultati in ugotovitve avtorjev kar najbolj pregledne. Shemo sestavljajo pojmi:

I – Introduction - UVOD

V tem delu se opiše problem oziroma predmet, vprašanje, ki se bo raziskovalo. Predstavi se, kaj o njem že vemo – to je zapisano v literaturi in virih, ki jih boste uporabili.

M – Method - METODA

V nalogah, kjer boste preučevali problem a) s pomočjo kvantitativnih podatkov, bo ta del vseboval opis, katere podatke boste uporabili (primarne in sekundarne podatke) in kako jih boste uporabili za preverjanje vaših trditev oziroma hipotez – torej na kakšen način boste uporabili podatke v vaših izračunih. Utemeljili boste izbor metode z argumenti. Če bo vaša naloga obdelovala problem b) s pomočjo kvalitativne analize, boste v tem delu opisali, na kakšen način boste soočili, razvrstili ali kako drugače obdelali različna mnenja o problemu, ki ga raziskujete.

R – Research - RAZISKAVA

Glavnino tega dela predstavlja za a) kvantitativno raziskavo uporaba oziroma izračun na osnovi podatkov. Sem spada tudi razlaga tabel v številčnem smislu, npr. katere vrednosti so se pokazale kot večje oziroma pomembnejše od drugih oziroma kaj je moč ugotoviti že iz grobega pregleda podatkov. Pri b) kvalitativni raziskavi boste v tem delu obdelali in razvrstili različne avtorje, poglede, teorije in tudi primarne podatke (zbrane na primer z metodo intervjujev, metodo fokusne skupine ali drugih metod zbiranja kvalitativnih podatkov).

A – Analysis - ANALIZA

V tem delu boste analizirali dobljene rezultate izračunov (kvantitativna raziskava) oziroma primerjali ugotovljena dejstva in stališča avtorjev preko ciljev in tez (trditev), ki ste jih postavili na začetku raziskave (kvalitativna raziskava). Na tej osnovi boste poskušali vaše hipoteze oziroma trditve tudi preveriti.

D – Discussion - RAZPRAVA

Sem spadajo zaključne ugotovitve in spoznanja vašega dela. Razviden mora biti vaš prispevek k znanju ali praksi na izbranem področju. Skozi ugotovitve boste komentirali prakso, ki jo poznate, ekonomsko politiko ali drugih politik države ali poznano politiko podjetij in ustanov. Prednost predstavlja, če lahko soočite vaše ugotovitve s pogledi drugih avtorjev in izpostavitve prednosti ter pomanjkljivosti vaše raziskave. Poglavlje zaključite s predlogi za ukrepanje in s predlogi za nadaljevanje raziskav izbranega problema.

Zgornje pojme razgradimo na posamezna vprašanja, ki jih boste uporabili za pisanje vaše naloge. Pomembno je, da na začetku v besedilo naloge vstavite celo vprašanje ter ga ustrezno oštevilčite. Oštevilčenje boste zbrisali, ko vam bo to svetoval mentor. Pred oddajo naloge bosta z mentorjem opredelila poglavja in podpoglavja. IMRAD-shema se na zunaj ne bo več videla, jo bo pa bralec razpoznal iz razvijanja argumentov v vaši nalogi.

II. Vprašanja za pisanje magistrske naloge

Pričujoča navodila izhajajo iz tega, da ste z mentorjem že določili naslov vaše naloge. Besedilo morate na koncu ustrezno opremiti z vsemi potrebnimi deli, kot so povzetek, ključne besede, seznam literature in po potrebi tudi aneksi h glavnemu besedilu. Oblika izdelka, citiranje ipd. morajo biti skladni s Pravilnikom o diplomiranju na magistrskem študiju in Navodili za pripravo pisnih nalog na DOBA Fakulteti.

I – Introduction - UVOD

1. Opišite raziskovalno področje in temo, ki potrebuje vašo raziskavo.
2. Zakaj je po vašem mnenju treba temo raziskati? (Kako tema vpliva na življenje ljudi/na uspešnost gospodarstva/na poslovanje podjetij ali delovanje ustanov? Lahko navedete pomanjkljivosti v znani praksi na področju vaše teme?)
3. Zakaj to želite storiti vi, kakšen je vaš razlog, motivacija?
4. Kaj govori o temi mednarodna literatura (iz držav, ki so na obravnavani tematiki najbolj napredne - knjige, znanstveni in strokovni članki)? Kdo so avtorji/strokovnjaki s tega področja in ali so vsi enakega mnenja? (*Navedite vsaj 5 virov. Pri metodologiji in ekonomski teoriji ter pri temeljnih vedah - psihologija, etika itd. - starost literature ni bistvena, literatura s področja poslovnih ved pa naj bo čim novejša; včasih bodo različni avtorji različnih mnenj - to vas ne sme zvesti, opišite različne poglede.*)
5. Kaj govori o temi domača literatura (če obstaja, navedite vsaj 3 vire) - knjige, znanstveni in strokovni članki? Kateri so domači avtorji/strokovnjaki in ali so vsi enakega mnenja?
6. Kateri so cilji vaše naloge? (*kaj želite preučiti, razjasniti, dokazati; komu bi lahko koristili rezultati vaše naloge? Prosimo, upoštevajte; pregled literature ni cilj, temveč vaša dolžnost pri pripravi magistrskega dela. Drugače je pri teoretični nalogi; tam je lahko cilj npr. primerjava in razvrščanje literature oziroma stališča posameznih avtorjev.*)
7. Katera raziskovalna vprašanja si postavljate v nalogi?
 - a) glavno/a raziskovalno/a vprašanje/a;
 - b) specifična raziskovalna vprašanja (po postavitvi vprašanj preverite, ali ste res upoštevali empirični kriterij).
8. Katere hipoteze nameravate dokazati oziroma na katera vprašanja nameravate odgovoriti? (*hipoteze naj bodo izvedene iz specifičnih vprašanj ter povezane z glavnim vprašanjem.*)
9. Katere so predpostavke (*kaj predpostavljate, da se ne bo spremenilo, kako bodo še naprej ravnali relevantni deležniki itd.*) in omejitve vaše raziskave (*dostop do podatkov, raziskovalne zmogljivosti*)?

Namig: da bi lahko najbolje izkoristili ta priložnik, na začetku kot strukturo naloge uporabite shemo IMRAD. Končna struktura naloge bo tista, za katero sta se dogovorila z mentorjem in ste jo zapisali v dispoziciji.

M – Method - METODA

10. Na kakšen način boste dosegli cilje oziroma odgovore na zastavljena raziskovalna vprašanja?
11. Zakaj ste izbrali prav določeno metodo? Zakaj je ravno ta najbolj primerna za raziskovanje izbranega problema?
12. S kakšno strategijo raziskovanja analizirate izbrani problem (*kvantitativna, kvalitativna, kombinirana*)?
 - a) Pri kvantitativni strategiji:
 - i. Na kateri način analizirate izbrani empirični fenomen – dokazujete vaše trditve?
 - ii. Katero metodo ste izbrali in zakaj?
 - iii. Katere omejitve ste imeli pri izbiri metode v vaši nalogi? (*vaše znanje, dostopnost podatkov, vaše zmogljivosti – delate sami in ne v timu itd.*)
 - iv. Katere podatke ste uporabili (*obvezno uporabljajte sekundarne podatke iz javno dostopnih statistik* – statistiko ali podatke, ki jih objavljajo specializirane organizacije, če pripomore k boljšim rezultatom, lahko dodate tudi primarne podatke – npr. iz vaše ankete)?

- v. Če boste zbirali primarne podatke:
 1. Kateri vzorec oziroma populacijo ste uporabili?
 2. Na temelju kakšnih kriterijev ste določili vzorec?
 3. Kako ste opredelili ciljno populacijo?
 - vi. V primeru, da ste ocenili enačbo, katere neznanke nastopajo v njej in kaj jih sestavlja?
- b) Pri kvalitativni strategiji:
- i. Po kakšnem kriteriju ste izbrali literaturo?
 - ii. Katere pristope pridobivanja in analize kvalitativnih podatkov ste uporabili?
 - iii. Kateri pogled (doktrino, teorijo ali metodo) iz tuje in domače literature ali iz prakse ste upoštevali kot podlago za vašo analizo?
 - iv. Na kakšen način ste soočili, razvrstili ali kako drugače obdelali različna mnenja in druge vrste informacij o problemu, ki ga raziskujete?

R – Research - RAZISKAVA

13. Obdelajte podatke oziroma informacije:

- a) Pri kvantitativni strategiji:
- i. Opravite izračune in predstavite rezultate – po možnosti v obliki tabel in/ali grafov. Tabela ali graf nikoli ne začneta ali končata poglavja. Zmeraj mora pred njima biti uvodno besedilo, za njima pa osnovni komentar.
 - ii. Opišite dobljene rezultate (*opis gibanja oziroma obnašanja vrednosti spremenljivk*).
- b) Pri kvalitativni strategiji:
- i. Soočite mnenja avtorjev, doktrin, teorij, ki jih upoštevate.
 - ii. Razvrstite, sistemizirajte poglede avtorjev in druge zbrane informacije.

A – Analysis - ANALIZA

14. Kaj je moč sklepati iz dobljenih rezultatov raziskave (kvantitativna strategija) oziroma primerjav med različnimi pogledi/teorijami (kvalitativna strategija) glede izbrane teme oz. problema?
15. Kako so preverjene teze/hipoteze, ki ste jih postavili? Predstavite odgovore na zastavljena raziskovalna vprašanja.

D – Discussion - RAZPRAVA

16. Kaj novega, kar doslej še ni bilo poznano, ste ugotovili v vaši raziskavi?
17. Kritično ocenite rezultate vaše raziskave (npr. glede na zastavljene cilje raziskave, vzorec, tehniko zbiranja podatkov, okoliščine izvajanja raziskave).
18. S katerimi vam poznanimi študijami in raziskavami lahko primerjate vaše ugotovitve in kako?
19. Na katere pomanjkljivosti pri obstoječi praksi (države, podjetij, institucij) opozarjajo rezultati vaše raziskave?
20. Kaj predlagate državi, podjetju, instituciji, da bi prišlo do učinkovitejšega odpravljanja ali zmanjševanja problema, ki ga opisujete uvodoma? Kdo bi moral spremeniti prakso?
21. Kakšne raziskave bi po vašem mnenju lahko še bolj razsvetlile problem in njegove rešitve?
22. Opravite sintezo in pregled ključnih ugotovitev.

Priporočilo:

Vsak od nas ima svoj način pristopanja k pisanju poročila o raziskavi, kar magistrska naloga je. V primeru, ko imamo poleg študija še druge zadolžitve, bi vam lahko pomagali naslednji koraki:

1. Začnite s pisanjem tukaj in zdaj: v datoteko z ustreznim imenom vnesite vse zahtevane sestavne dele: glavo fakultete, naslov, vaše ime in ime mentorja, naslove, kot so: povzetek ter zgornjo shemo 22 vprašanj (skupaj s podvprašanji). Na koncu že kar takoj dodajte spisek literature in virov.
2. K posameznim vprašanjem vpisujte odgovore, ki jih že poznate, ostalo boste naredili kasneje! Tako ravnajte sproti.
3. Začnite z literaturo, ki vam je dostopna, ne glede na to, na kateri del naloge se nanaša – vpisujte spoznanja kot odgovore na posamezna vprašanja. V prvi fazi ni potrebno, da je besedilo pri posameznih odgovorih na vprašanja že povezano kot celota.
4. Takoj ko vzamete v roke literaturo, iz katere vam lahko koristi vsaj ena misel, jo najprej vnesite v seznam literature.
5. Priporočljivo je čim prej priti do odločitve o metodi (pri kvantitativni strategiji – izračunavanja) in podatkov. To dokončajte najprej. Ostale dele (tudi uvod, diskusijo itd.) boste dokončali kasneje.
6. Ko bodo odgovorjena vsa vprašanja iz tega priročnika, oblikujte misli in zapis v smiselno in povezano celoto, še enkrat pogledajte, če ste upoštevali navodila in če niste ničesar izpustili. Nato nalogo (še zmeraj označeno s številkami vprašanj) pošljite mentorju v pregled.

Maribor, 16. september 2021

Predsednik Senata DOBA Fakultete

red. prof. dr. Rasto Ovin

Priloge:

- [Razširjena ocenjevalna shema \(ROS\)](#) za ocenjevanje magistrske naloge in
- [Navodila za pripravo pisnih nalog](#)